

Kirkkonummen kulttuuristrategia

KULTTUURI- KIRKKONUMMI 2025

KULTTUURI-KIRKKONUMMI 2025 – Kirkkonummen kulttuuristrategia**SISÄLTÖ**

JOHDANTO.....	1-2
VISIO – mitä haluamme olla	2
ARVOT.....	3
STRATEGISET TAVOITTEET 2025.....	3
STRATEGIAKAUDELLE VALITUT KESKEISET TOIMENPITEET.....	4-5
MITTARIT JA SEURANTA.....	6
KULTTUURISTRATEGIAPROSESSI 2018-2020.....	6

JOHDANTO

Kirkkonummi 2020 on monitaajamainen, vireä kunta pääkaupunkiseudulla. Jokaisella kylällä ja taajamalla on oma identiteettinsä ja kansalaistoiminta on pitkään ollut paikallisen kulttuuritoiminnan ydin.

Kehitys maatalousvaltaisesta moderniksi kunnaksi tapahtui 1900-luvun Kirkkonummella suurvaltapolitiikan oikkujen takia rajusti: Porkkalan vuokrakausi sotilastukikohtana 1944-56 katkaisi perinteet ja sen jälkeen alkoi uuden Kirkkonummen nopea rakentaminen ja voimakas väestönkasvu muuttoliikkeineen.

Paikallishistorian kiinnostavat piirteet kivikaudesta huvilakulttuuriin, kartanomaisemista majakoille ovat kuitenkin selkeästi näkyvissä. Rehevä kulttuurimaisema ja vaihtelevat luontokohteet saaristosta erämaamaisemiin ovat asukkaiden hyvinvoinnin ja inspiraation lähteenä.

Kunnanvaltuuston hyväksymässä taloussuunnitelmassa 2018-2020 kulttuuripalveluiden toiminnalliseksi tavoitteeksi annettiin kulttuuristrategian laadinta yhdessä kolmannen sektorin kanssa. Kirkkonummella ei aiemmin ole ollut kulttuuristrategiaa, jolla tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti ohjattaisiin tämän sektorin kehitystä Kirkkonummella.

Kulttuuristrategian tavoitteena on edistää monipuolisesti kulttuuritoiminnan toimintaedellytyksiä Kirkkonummella. Kulttuurilla ja taiteella voidaan monin tavoin rikastuttaa ihmisten elämää ja yhteisöjen toimintaa. Kulttuuria ja taidetta edistämällä voidaan vaikuttaa mm. kunnan asukkaiden hyvinvointiin ja osallisuuteen sekä kunnan elinvoimaisuuteen.

Strategiassa pyritään ottamaan huomioon Kirkkonummen paikalliset olosuhteet ja eri väestöryhmien erilaiset tarpeet ja odotukset sekä asukkaiden mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa kunnan kulttuuritoimintaan.

Strategialla pyritään turvaamaan myös riittävä ja monipuolinen osaaminen kulttuuritoiminnan järjestämisessä, yhteistyö kunnan eri toimialojen kesken sekä yhteistyö muiden toimijoiden, kuten paikallisten järjestöjen, ammattitaiteilijoiden, paikallisten kulttuuriyrittäjien ja muiden kuntien ja laajempien organisaatioiden kanssa.

KULTTUURISTRATEGIA: KULTTUURI-KIRKKONUMMI 2025

Kirkkonummen ensimmäisen kulttuuristrategiatyön tavoitteena on nähdä Kirkkonummi tulevaisuuden silmin ja löytää työkalut uuden kuntien kulttuuritoimintalain toteuttamiseen Kirkkonummella.

Kulttuuristrategia nostaa esille sen lisäarvon, joka kulttuurin vahvasta osaamisesta löytyy kuntalaisten hyvinvointia, rakennettua ympäristöä, alueen matkailua ja muuta elinkeinokehitystä eteenpäin vietäessä.

Strategiatyötä on tehty laaja-alaisesti ja on otettu kuntalaiset mukaan valmisteluun järjestämällä yleisötilaisuuksia ja sähköisiä kyselyitä.

Keskeisenä positiivisina palautteina kulttuurin palvelukenttään liittyen näkyi, että Kirkkonummella on tähän mennessä onnistuttu parhaiten kirjastopalveluissa, lastenkulttuurissa sekä taiteen ja kulttuurin harrastusmahdollisuuksissa. Kirkkonummelaiset arvostavat seudun paikallishistoriaa ja ovat kiinnostuneita paikallisen toiminnan kehittämistä.

Kyselytutkimuksissa puutteina on tuotu ilmi, että Kirkkonummella ei ole onnistuttu järjestämään riittävästi kulttuurille sopivia tiloja. Toivomisen varaa on havaittu myös viestinnässä, kulttuurilähtöisissä hyvinvointipalveluissa ja sähköisissä palveluissa.”

Kulttuuria pitää hyvin saavutettavana noin 50% kuntalaisista. Monet kesukset ja haja-asutusalue rakenne ovat haastava yhtälö kulttuurin palveluiden saavutettavuuden ja kehittämisen kannalta.

Kirkkonummen kulttuuritarjonta nojaa vahvasti yhdistystoimintaan ja vapaaehtoisten aktiiviteettiin kulttuuriharrastuksissa. Kunnassa asuu kulttuurin ammattilaisia, mutta he käyvät pääosin muualla töissä.

Kunnan yleisen kulttuuritoimen ja museotoiminnan resurssit ovat pitkään olleet niukat verrattuna valtakunnalliseen ja seudulliseen tasoon.

Uudenmaan kulttuuristrategian mukaan vuonna 2025 Uusimaa on vahvan kasvun maakunta, jossa luovaan osaamiseen perustuva yritystoiminta on olennainen osa alueen elinkeinorakennetta ja työllisyyttä. Taide- ja kulttuuri vahvistavat uusmaalaisten identiteettiä, yhdenvertaisuutta ja yhteisöllisyyttä arjen hyvinvoinnin perustana. Kirkkonummi on Uudenmaan toiminnallista ydinaluetta. Näitä suuntaviivoja voidaan hyvin soveltaa myös paikallisen kulttuuristrategian linjauksissa.

Digitaalisten seurantatyökalujen kehittyminen sekä paikallisesti että koko maan tasolla tulee antamaan mahdollisuudet myös entistä parempaan toimintojen arviointiin.

Kulttuuristrategia on Kirkkonummen toimijoiden yhteinen työkalu, jonka avulla kehitetään kulttuurin ja taiteen saatavuutta ja vaikuttavuutta paikkakunnalla. Se antaa suuntaviivoja sille, miten näitä tavoitteita edistetään koko kuntaorganisaatiossa osana eri toimialojen tehtäväkenttää yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden, kulttuurin ammattilaisten ja yrittäjien kanssa.

VISIO – mitä haluamme olla

1 Kulttuuri on läsnä arjessa ja juhlassa, työssä ja harrastuksissa, sisällä ja ulkona.

2 Paikallishistoria näkyy maisemassa ja digitaalisessa viestinnässä.

3 Paikallishistoria ja paikallinen kulttuuritoiminta on mahdollisuus järjestöille, kulttuuriyrittäjyydelle ja uudenlaisen matkailutoiminnan kehittämiseksi.

4 Kotikunnan kulttuuritoiminta antaa kirkkonummelaisille juuret ja siivet sekä luo hyvinvointia.

ARVOT**Avoimuus**

- 1 Avoimuuden kulttuuri kutsuu matalalla kynnyksellä kaikkia asukkaita mukaan.*
- 2 Avoimuus luo yhteisöllisyyttä, auttaa kotiutumaan ja viihtymään.*
- 3 Olemme avoimia uusille ideoille ja toimintatavoille.*

Innostavuus

- 1 Oma into ja muiden innostaminen on kulttuurin ja taiteen kasvuvoima.*
- 2 Kulttuuritarjonnan laatu innostaa osallistumiseen.*
- 3 Kirkkonummen luonto ja kulttuurimaisema sekä taide rakennetussa ympäristössä inspiroivat asukkaita ja vierailijoita.*
- 4 Kunnan palvelut, tuki, neuvonta ja toimitilat innostavat kuntalaisia yhdessä toteuttamaan monipuolista kulttuuritoimintaa.*

Paikallisuus

- 1 Paikalliskulttuuri tekee juuri kirkkonummelaisuudesta erityistä ja Kirkkonummesta erityisen.*
- 2. Paikallisuus on vanhaa ja uutta, monipuolista ja monimuotoista lähellä meitä.*
- 3. Paikallinen kulttuuritoiminta yhdistää asukkaita taustoista riippumatta.*
- 4. Paikallisuus kutsuu muualtakin vierailulle, tutustumaan ja toimimaan yhdessä.*

STRATEGISET TAVOITTEET 2025

- 1 Kirkkonummella on innostavaa ja monipuolista kulttuuritoimintaa, tapahtumia ja taidetta eri puolilla kuntaa.*
- 2 Varhaiskasvatuksen ja opetustoimen kulttuuriohjelma osallistaa lapset ja nuoret ja antaa opettajille ja kasvattajille työkaluja tuoda taide ja kulttuuri järjestelmällisesti kaikkien lasten ja nuorten ulottuville.*
- 3 Taide ja kulttuuri tulee osaksi kaiken ikäisten kuntalaisten arkea, myös hoivan piiriin ja muille, jotka eivät itse voi hakeutua toiminnan pariin.*
- 4 Kulttuuriammattilaisten työ näkyy ja kuuluu Kirkkonummella.*
- 5 Paikallishistoria on Kirkkonummen elävä vahvuus.*
- 6 Kulttuuritoimijoilla on hyvät toimintaedellytykset ja tilojen monikäyttöisyydessä huomioidaan myös kulttuurin tarpeet.*
- 7 Yhteisöllisyyttä ja yhteistyötä arvostetaan ja kehitetään kirkkonummelaisen kulttuurin keskeisinä voimavaroina.*
- 8 Kulttuuripainotteinen matkailu tarjoaa elämyksiä ja virkistystä.*

STRATEGIAKAUDELLE VALITUT KESKEISET TOIMENPITEET

Strategiakaudelle valitut keskeiset toimenpiteet on jaoteltu uuden kuntien kulttuuritoimintalin antaman tehtävämäärittelyn mukaisesti.

Edistämme kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä

- 1 Kehitämme tapahtumaviestintää yhteistyössä toimijoiden kanssa.*
- 2 Osoitamme toimintamäärärahoja tapahtumatoimintaan ja kulttuurin tuottamiseen kaiken ikäisille kuntalaisille.*
- 3 Kulttuurituottaja palkataan kehittämään kulttuuripalveluita Kirkkonummella kokonaisvaltaisesti.*
- 4 Kehitämme Kirkkonummen vahvuuksiin perustuvia kärkitapahtumia.*
- 5 Varhaiskasvatukselle ja opetukselle luodaan paikallisiin oloihin soveltuva, Kirkkonummen yhteinen kulttuurikasvatusohjelma.*
- 6 Keräämme säännöllisesti palautetta kulttuurin ja taiteen saatavuudesta ja käytöstä ja hyödynnämme kehittämisessä kansallisia mittareita.*
- 7. Kehitämme monimuotoisia hankinta- ja toteutusmalleja paikallisten kulttuuripalvelujen tuottamisessa ja mahdollistamisessa.*

Luomme edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja toiminnalle

- 1 Edistämme ammattitaiteen näkyvyyttä ja saatavuutta.*
- 2 Kehitämme aktiivisesti luovien alojen yrittäjyyttä Kirkkonummella.*
- 3 Tuemme paikallisten taiteen ammattilaisten työtä apurahoin.*
- 4 Tunnistamme ammattimaisen taiteellisen työskentelyn tilatarpeet ja etsimme yhdessä ratkaisuja.*

Edistämme kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa

- 1 Kunnan toimitilaverkostoa kehitettäessä otetaan huomioon myös kulttuuritoiminnan tarpeet eri puolilla kuntaa.*
- 2 Kunta tukee kulttuurin ja taiteen harrastamista järjestöavustuksin.*
- 3 Kunnan tilat ovat monipuolisesti ja tehokkaasti myös kulttuuritoimijoiden käytössä.*
- 4. Lähdemme kehittämään matalan kynnyksen kulttuuritoimintaa.*

Tarjoamme mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen

- 1 Vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen oppilaitokset tarjoavat Kirkkonummella perustan tavoitteelliselle taide- ja kulttuurikasvatukselle.*
- 2 Kolmannen sektorin taide -ja kulttuurikasvatustoimintaa tuetaan avustuksin.*

Edistämme kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa

- 1 Kehitämme paikallista museotoimintaa yhteistyössä paikallisten ja seudullisten toimijoiden kanssa.*
- 2 Parannamme paikallishistoriallisen aineiston säilyvyyttä ja digitaalista saatavuutta yhteistyössä paikallisten ja seudullisten toimijoiden kanssa.*
- 3 Otamme paikallisen kulttuurimaiseman ja rakennuskulttuurin arvot huomioon kaavoituksessa, nimistösuunnittelussa, rakentamisessa sekä rakennusten ja alueiden hoidossa.*
- 4 Arvostamme Kirkkonummen erityistä historiaa ja kulttuuriympäristöä ja nostamme niitä esiin.*
- 5 Kulttuurin ja taiteen keinoin kehitetään myös uutta paikallista identiteettiä.*

Edistämme kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa

- 1 Otamme kulttuurin ja taiteen edistämisen läpi toimialojen osaksi päätöksentekoa, rahoitusta ja toimintaa.*
- 2 Etsimme uusia, toimialarajat ylittäviä toimintamalleja, jotta kulttuuri ja taide tulevat aktiiviseksi osaksi asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia ja parantavat kulttuurin saavutettavuutta.*
- 3 Aktivoimme Kirkkonummen arkkitehtuuripoliittisessa ohjelmassa Apolissa hyväksytyn prosenttiperaatteen osaksi kaikkia rakentamishankkeita siten, että taide nousee näkyviin osaksi rakennettua ympäristöä Kirkkonummella. Teemme hankintatavat avoimiksi ja osallistaviksi.*
- 5 Mahdollistetaan innovatiivista ja luovaa kokeilukulttuuria sekä toimitilojen käyttöä, jossa kulttuurilla ja taiteella kehitetään paikallista ja alueellista elinvoimaa.*
- 6 Kehitämme kulttuurimatkailua ja kulttuuriyrittäjyyttä.*
- 7 Paikalliskulttuuriin ja kulttuurimaisemaan nojaava, kestävän kehityksen mukainen lähimatkailu luo elinvoimaa ja tarjoaa elämyksiä kaiken ikäisille.*

Edistämme kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa ja toteutamme muita kulttuuriin ja taiteeseen liittyviä toimia

- 1 Kaksikielisyyttä ylläpidetään Kirkkonummen voimavarana.*
- 2 Mahdollistamme monikulttuurisen vuorovaikutuksen ja tunnistamme kulttuurityön arvon osana integraatiota ja kulttuurien välistä oppimista.*
- 3 Olemme avoimia kansainväliselle toiminnalle ja pyrimme vahvistamaan kansainvälisiä yhteyksiä ja kulttuuritoimintaa.*

MITTARIT JA SEURANTA

1. Kirkkonummi osallistuu valtakunnallisiin ja alueellisiin kyselyihin ja tietoseurantaan, kuten TEAviisari.
2. Kuntalaisbarometri käytössä ja sillä mitataan myös kirkkonummelaisia kulttuuripalveluita.
3. Kohdennettuja palautekyselyitä tehdään vuosittain.
4. Hyödynnämme aktiivisesti saatuja tuloksia kunnan kulttuuritoiminnan kehittämiseksi eri toimialoilla.

KULTTUURISTRATEGIAPROSESSI 2018-2020**Kulttuuristrategian ohjausryhmä**, 9 kokousta

Luottamushenkilöt: Antti Kilappa, puheenjohtaja; Krista Petäjäjärvi, varapuheenjohtaja; Kerstin Grönqvist, jäsen; Viveca Lahti, jäsen; Erkki Majanen, jäsen; Rita Holopainen, jäsen; Johanna Fleming, jäsen, varalla Markus Myllyniemi; Eja Björkqvist, jäsen. Työntekijät: Vapaa-aikatoimenjohtaja Katja Linnakylä; Kulttuuritoimenjohtaja Maaret Eloranta sihteeri; Jari Kallio, kulttuuristrategiatyön projektisihteeri; Antti Airaksinen kulttuurisihteeri. Konsultti: Outi Raatikainen Pink Eminence Oy Ltd

Valtakunnalliset keskeiset aineistot

Laki kuntien kulttuuritoiminnasta, 166/2019
Valtakunnalliset ja seudulliset kulttuuritilastot ja -strategiat
TEA-viisari 2020

Kirkkonummen yleiset aineistot

Kirkkonummen kuntastrategia 2018 – 2021
Kirkkonummen kunnan elinvoimaohjelma 2018 – 2021
Kirkkonummen kunnan hyvinvointiohjelma 2018 - 2021
Kirkkonummen arkkitehtuuripoliittinen ohjelma APOLI

Kulttuuristrategian valmistelutyötä varten tuotetut aineistot ja tilaisuudet

Pink Eminence, konsultin laatima Webropol-kysely, vastauksia suomeksi: 317, ruotsiksi: 58
Maria Nurmi, opinnäytetyö ” Nuoret, raha ja saatavuus, Näkökulmia Kirkkonummen kunnan kulttuuritarjontaan”, 224 vastausta
Avoimet kulttuuristrategiafoorumit 2 kpl
Avoimet osallistamistilaisuudet ja niihin liittyvät FORMS-kyselyt 5 kpl (Kielet: suomi, ruotsi, englanti)
Kulttuurin toimitilat, 7 vastusta
Paikallishistoria, 8 vastausta
Järjestöt ja yhteisöllisyys, 6 vastausta
Kotikieli ja kulttuuri, 3 vastausta
Taiteen ja kulttuurin ammattilaiset, 9 vastausta
Sisäiset kuntaorganisaation osallistamistilaisuudet ja niihin liittyvät FORMS-kyselyt 5 kpl
Vapaa-aikapalvelut kulttuuristrategiaa rakentamassa, 7 vastausta
Miten nuoriso- ja liikuntapalvelut toteuttaa kulttuuritoimintalain tehtäväkenttää, 11 vastausta
Kirkkonummen opistojen merkitys kirkkonummelaiselle kulttuuritoiminnalle, 28 vastausta
Kirjaston merkitys kirkkonummelaiselle kulttuuritoiminnalle, 23 vastausta
Kulttuuristrategian puintitalkoot, konsernihallinto, kuntatekniikka, perusturva ja sivistystoimi., 7 vastausta
Määrä-aikainen kulttuuristrategian projektisihteeri 9 kk (työllistämistoimenpide)